

CIRCULAR

Sub: State-wide campaign against distribution, sale and exhibition for sale of banned pesticides and for regulating the use of restricted pesticides -Reg:

- Ref: 1. Government of India Notification No. S.O.1874(E) Dtd; 31.10.2006
2. GO (MS) No. 310/2010/Agri (NCA) Dtd 02.12.2010
3. GO (MS) No. 116/2011/Agri Dtd: 07.05.2011
4. GO (MS) No. 128/2015/Agri. Dtd. 28.07.2015
5. Circular No. TQ (1) 24437/16 Dtd 16.06.2016 of this Office

Efforts to minimize the use of hazardous chemical pesticides in agriculture in our State dates back to the Government of India notification read as 1st paper above, prohibiting the use of Endosulfan in Kerala. Consequently, vide GO read as second paper above, use of all pesticides with high toxicity level (red and yellow label) was banned in Kasargodu District. Later, vide GO cited 3, Government have completely banned the sale, distribution and use of 14 chemical pesticides in the State (Annexure 1) and vide GO cited 4, two more chemical pesticides were completely banned and 7 chemicals classified under Restricted category. (Annexure 2).

This Office have repeatedly issued necessary instructions to all field officers to ensure that the banned chemicals are phased out gradually from the field and farmers adopt less hazardous new generation pesticides and good agricultural practices and promote organic farming. District level Vigilance Committees have also been constituted in all the districts, with Principal Agricultural Officer, Deputy Director of Agriculture (E&T), Assistant Director of Agriculture (QC) and Assistant Director of Agriculture of the Block concerned as members. A State level State Quality Control Vigilance Squad has also been constituted for conducting surprise inspections in the districts.

Despite the measures taken by the Department as above, instances have been reported that banned pesticides are stocked / distributed in some places in the State and restricted pesticides are widely used by farmers. Unobstructed movement of banned and hazardous chemicals has also been noticed in the border districts from our neighbour states. In the review meeting held on 15.06. 2016, the Hon. Minister for Agriculture has expressed deep concern on this and has instructed to impose strict measures for ensuring that no banned chemicals are in use

in the State. Accordingly, vide circular referred 5 above; directions had been issued to all filed officers to strictly adopt the following measures:

1. All Pesticide Inspectors should visit all the pesticide depots in their respective jurisdiction to ensure that the stock, sale and exhibition of pesticides are in accordance with the Insecticide Regulations and that no banned chemicals are stocked or sold.
2. Agricultural Officers should ensure that no pesticides included under the restricted category are sold without their recommendation and prescription
3. Agricultural Officers should ensure that farmers use chemical pesticides rationally and in accordance with crop specific scientific recommendations by the KAU
4. To take measures for discouraging the marketing strategies of pesticide manufacturers / distributors for promoting indiscriminate use of pesticides.
5. Ensure that pesticide manufacturers / distributors do not distribute and chemical pesticides to farmers or farmer groups directly
6. Ensure that no field demonstrations and experiments are carried out along with pesticide manufacturers / distributors in farmers' field.
7. Strengthen the functioning of the District level vigilance committees for preventing entry, distribution and sale of any banned pesticide within the state.

It was also advised that Agricultural Officers should conduct programmes to create awareness on the ill- effects of excessive use of chemical pesticides, prospects of new generation pesticides & bio pesticides in place of chemical pesticides, prospects of Good Agricultural Practices (GAP), Good Plant Protection Practices (GPP) and Organic Farming.

However, it has come to my notice that there exist some slackness in strictly imposing the above directives and we are still not in a position to fully exclude the distribution, sale and usage of banned pesticides in the State. It is therefore proposed that the Department should undertake a stringent campaign against banned chemical pesticides, during the period from **29.08.2016 to 07.10.2016** throughout the state to ensure that no banned pesticide is distributed or sold or exhibited for sale in the State. The following guidelines should be followed in undertaking this campaign:

1. All the Agricultural Officers / Pesticide Inspectors of Krishibhavans should visit all the pesticide depots in their jurisdiction and ensure that no banned chemicals are distributed or sold or exhibited for sale.
2. Agricultural Officers / Pesticide Inspectors should ensure that dealers hold valid license; and that only pesticides enlisted in the valid license are dealt by them.

3. All Pesticide dealers may be made aware that no restricted pesticides are sold without the recommendation and prescription by the Agricultural Officer.
4. Regional Quality Control Assistant Directors of Agriculture should invariably visit all the manufacturing / distribution units in their respective districts during the campaign period.
5. Regional Quality Control Assistant Directors should also ensure that agencies granted license for commercial pest control operations with restricted pesticides fully adhere to the conditions laid out in the Insecticide Regulations for such operations.
6. District Vigilance Committee should visit at least one pesticide unit each in every block in the district during the period of campaign.
7. In those districts sharing borders with neighbour states, District level vigilance committee should pose vigilance on any unauthorized movement of banned pesticides from other states.
8. At least one seminar each must be conducted in every Block during the campaign period to create awareness on the ill- effects of excessive use of chemical pesticides, prospects of using less toxic new generation pesticides & bio pesticides in place of toxic chemical pesticides, prospects of prospects of Good Agricultural Practices (GAP), Good Plant Protection Practices (GPP) and Organic Farming. Krishibhavan level seminars may also be conducted wherever possible.
9. Massive publicity may be given on the campaign against banned chemicals, through local print and visual media.
10. There will be surprise visit by the State Quality Control Vigilance Squad in selected districts during the campaign period.

Block level/Krishibhavan level Seminar can be arranged by utilizing the provision available under the Plant Health Management Scheme or ATMA or any other programmes for Training and Capacity Development during 2016-17. The Deputy Director of Agriculture (E&T) will coordinate all the activities of this campaign in the districts. **All Principal Agricultural Officers should forward a detailed report upon completion of the the campaign on 07th Oct. 2016.**

To
All Principal Agricultural Officers
All Project Directors (ATMA)

Director of Agriculture

**DIRECTOR
AGRICULTURAL DEVELOPMENT
AND FARMER WELFARE DEPARTMENT
KERALA**

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

കൃഷി വകുപ്പ് - ജൈവ കാർഷിക നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിഷവീര്യം കുടിച്ച കീടനാശിനികൾ/കൃമിശനാശിനികൾ/കളനാശിനികൾ പൂർണ്ണമായും കേരളത്തിൽ നിരോധിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

കൃഷി (എൻ.സി.എ) വകുപ്പ്
ജി.ഒ(എം.എസ്) നം 116 2011/കൃഷി. തീയതി, 7.5.2011.

- പരാമർശം:- 1) 10.2.2010 ലെ സ.ഉ. (പി) നമ്പർ 39/2010 /കൃഷി.
2) 2/12/2010 ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) 310/2010/ കൃഷി
3) 17/01/2011 ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) 22/2011/കൃഷി.

ഉത്തരവ്

പരാമർശം ഒന്നിലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാന ജൈവ കാർഷിക നയം ഭേദഗതി ചെയ്ത് പുതുക്കിയ നയരേഖ അംഗീകരിച്ച് സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി കേരളത്തെ മുഴുവനായും രാസകീടനാശിനി വിമുക്ത മേഖലയാക്കി മാറ്റുക എന്നത് സർക്കാരിന്റെ നയമാണ്. ഇതു പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന്റെ ആദ്യ പടിയായി കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ കടു ചുവപ്പും കടും മഞ്ഞയും ലേബലുകളിൽ വിൽക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കീടനാശിനികളുടെ ഉൽപാദനവും വിതരണവും ഉപയോഗവും നിരോധിച്ചുകൊണ്ട് പരാമർശം രണ്ട് പ്രകാരം ഉത്തരവായിരുന്നു പരാമർശം 3 പ്രകാരം കേരളത്തിലെ കീടനാശിനികളുടെ വിതരണവും ഉപയോഗവും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജൈവകൃഷി നയം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന്റെ തുടർനടപടി എന്ന നിലയിൽ വിഷവീര്യം കുടിയതും മനുഷ്യ ജീവനാഹനികരവുമായ കീടനാശിനികൾ കേരളത്തിൽ ഇപ്പോഴും ഉപയോഗത്തിൽ ഉള്ളതായ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കീടനാശിനികൾ/കൃമിശനാശിനികൾ/കളനാശിനികൾ എന്നിവയുടെ വിൽപനയും വിതരണവും ഉപയോഗവും കേരളത്തിൽ നിരോധിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവാകുന്നു.

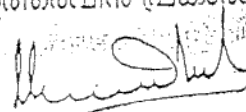
വിഷവീര്യം കുടിയ ചുവപ്പ് ലേബലുള്ള കീടനാശിനികളായ CARBOFURAN, PHORATE METHYL PARATHION, MONOCROTOPHOS, METHYL DEMETON എന്നിവയും മഞ്ഞ നിറത്തിലുള്ള ലേബലോടുകൂടിയ കീടനാശിനികളായ TRIAZOPHOS, PREPHENOPHOS എന്നിവയും കൃമിശനാശിനികളായ EDIPHENPHOS, TRICYLAZOLE, OXYTHIOQUINOX എന്നിവയും കളനാശിനിയായ ANILOPHOS, PARAQUAT, THIOBENCARB, ATRAZIN.

ഇതിന് പ്രകാരം ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ജൈവിക രോഗ കീടനാശിനികളും പ്രതിരോധ മാർഗ്ഗങ്ങളും വീള പരിപാലന മാർഗ്ഗങ്ങളും കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയും കൃഷി വകുപ്പും ഉരുത്തിരിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതാണ് ഇത്. അംഗങ്ങൾ കൃഷി വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ, കാർഷിക സർവ്വകലാശാല വിജ്ഞാന വ്യാപന വിഭാഗം മേധാവി, ഗവേഷണ വിഭാഗം മേധാവി, അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ, കോ-പ്രോഡക്ഷൻ കൃഷി വകുപ്പ്, ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ചെയർമാൻ എന്നിവരായിരിക്കും. നിരോധിക്കപ്പെടുന്ന കെമിക്കലിന്റെ ബദൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഈ കമ്മിറ്റി സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഉത്തരവ് പ്രാവർത്തികമാക്കാനുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ ടി കമ്മിറ്റി 10 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതാണ്.

ഈ ഉത്തരവുകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തേണ്ടതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം
ഡോ.എ.ജയതിലക്,
സെക്രട്ടറി.

- കൃഷി ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം
- ജില്ലാ കളക്ടർ, കാസർഗോഡ്
- രജിസ്ട്രാർ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, മണ്ണുത്തി, തൃശ്ശൂർ
- രജിസ്ട്രാർ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, വെള്ളായണി, തിരുവനന്തപുരം
- മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം
- പ്രിൻസിപ്പൽ അഗ്രികൾച്ചർ ഓഫീസർ, കാസർഗോഡ്
- അക്കൗണ്ടൻ്റ് ജനറൽ (എആൻറ്ഇ/ആഡിറ്റ്), കേരള, തിരുവനന്തപുരം
- ഡയറക്ടർ, വിപുല പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ്
(ആവശ്യമായ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്)
- പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ, തിരുവനന്തപുരം
- മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം
- സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ്.
- ആരോഗ്യവും കുടുംബക്ഷേമവും വകുപ്പ്
- ആഭ്യന്തര വകുപ്പ്
- സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പ്
- നികുതി വകുപ്പ്
- പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്
- തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്
- കൃഷി (പി.യു/പി.ബി വകുപ്പുകൾ)
- സെക്രട്ടറി, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, കാസർഗോഡ്.
- കൺട്രോളർ, ലിഗൽ മെട്രോളജി

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം,

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ.

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

കൃഷി വകുപ്പ് - രാസ കീടനാശിനികൾ/കുമിൾനാശിനികൾ/കളനാശിനികൾ എന്നിവയുടെ വിതരണവും ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ - ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

കൃഷി (എൻ.സി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ(എം.എസ്)നം.128/2015/കൃഷി തിരുവനന്തപുരം, തീയതി, 28/07/2015

- പരാമർശം -
- 1) സ.ഉ(എം.എസ്)നം. 22/2011/കൃഷി, തീയതി, 17/01/2011
  - 2) സ.ഉ(എം.എസ്)നം.116/2011/കൃഷി തീയതി, 07/05/2011
  - 3) 18/05/2015 തീയതിയിലെ കൃഷി ഡയറക്ടറുടെ റ്റി.ഡി.19977/15 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

29 JUL 2015

കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ജൈവകാർഷികനയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പരാമർശം (1) പ്രകാരം കീടനാശിനികളുടെ വിതരണവും ഉപയോഗവും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും പരാമർശം (2) പ്രകാരം ചുവപ്പ്, മഞ്ഞ ലേബലോടുകൂടിയതും മനുഷ്യ ജീവന് ഹാനികരവുമായ 14 ഇനം കീടനാശിനികൾ/കുമിൾനാശിനികൾ/കളനാശിനികൾ എന്നിവയുടെ വിൽപനയും വിതരണവും ഉപയോഗവും കേരളത്തിൽ നിരോധിച്ചു കൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

2) സംസ്ഥാനത്ത് ജൈവകാർഷികനയം നടപ്പിലാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പരാമർശം (1) പ്രകാരം കീടനാശിനികളുടെ വിതരണം കൃഷി ഓഫീസറുടെ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കുറിപ്പിടയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആയത് പ്രായോഗികമാക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നിരവധിയാണ് എന്നും ആയതിനാൽ പ്രസ്തുത സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഭേദഗതി ചെയ്ത് രാസകീട / കുമിൾ / കളനാശിനികളുടെ വിതരണവും, ഉപയോഗവും സംബന്ധിച്ച് താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കണം എന്ന് പരാമർശം (3) പ്രകാരം കൃഷി ഡയറക്ടർ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്:-

ചുവന്ന ലേബലോടു കൂടിയ METHOMYL, MEMC (Mercuric Chloride) എന്നീ കീടനാശിനികളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും നിരോധിക്കേണ്ടതാണ്. മഞ്ഞ ലേബലോടു കൂടിയ കീടനാശിനികളായ CARBOSULPHAN, CHLORPYRIPHOS, CYPERMETHRIN, LAMDA CYHALOTHRIN നീലലേബലോടു കൂടിയ ACEPHATE, കളനാശിനികളായ 2,4 D, GLYPHOSATE എന്നിവയുടെ വിൽപനയും ഉപയോഗവും അത്യാവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ കൃഷി ഓഫീസറുടെ കുറിപ്പിടയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

3) സർക്കാർ ഇക്കാര്യം വിശദമായി പരിശോധിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്ത് ജൈവകാർഷികനയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി രാസകീട / കുമിൾ / കളനാശിനികളുടെ

വിതരണവും, ഉപയോഗവും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി താഴെ പറയുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

- i) ചുവന്ന ലേബലോടു കൂടിയ METHOMYL, MEMC(Mercuric Chloride) എന്നീ കീടനാശിനികളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും നിരോധിക്കുന്നു
- ii) മഞ്ഞ ലേബലോടു കൂടിയ കീടനാശിനികളായ CARBOSULPHAN, CHLORPYRIPHOS, CYPERMETHRIN, LAMDA CYHALOTHRIN നീലലേബലോടു കൂടിയ ACEPHATE, കളനാശിനികളായ 2,4 D, GLYPHOSATE എന്നിവയുടെ വിൽപ്പനയും ഉപയോഗവും അത്യാവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ കൃഷി ഓഫീസറുടെ കഠിപ്പിപ്പിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം
കെ.അജയകുമാർ
സെക്രട്ടറി

കൃഷി ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം

- എല്ലാ ജില്ലാ കളക്ടർമാർക്കും
- രജിസ്ട്രാർ കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, മണ്ണുത്തി, തൃശ്ശൂർ
- രജിസ്ട്രാർ കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, വെള്ളായണി, തിരുവനന്തപുരം.
- മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം.
- മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം.
- എല്ലാ പ്രിൻസിപ്പൽ അഗ്രികൾച്ചർ ഓഫീസർമാർക്കും
- അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്/എ & ഇ), കേരള, തിരുവനന്തപുരം.
- പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ, തിരുവനന്തപുരം.
- സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ്
- ആരോഗ്യവും കുടുംബക്ഷേമവും വകുപ്പ്
- ആഭ്യന്തര വകുപ്പ്
- സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പ്
- നികുതി വകുപ്പ്
- പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്
- റദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്
- ധീവര പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ് (പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്)
- സെക്രട്ടറി, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, കാസർഗോഡ്
- ബൻട്രോളർ, ലിഗൽ മെട്രോളജി.
- സ്റ്റാക്ക് ഫയൽ/ ഓഫീസ് കോപ്പി.

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം
A. Reena
സെക്ഷൻ ഓഫീസർ